

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directoraat-Generaal
voor Fiscale Zaken

Persoonsgegevens

nota

Start pre-consultatie direct aanpassen

Datum

25 maart 2024

Notanummer

2024-0000214616

Bijlagen

1. Kamerbrief
2. Beleidsrichting direct a
3. Beleidskeuzes vragend
4. Kamerbrief van 19 sep
5. Nota besluit tot pre-co

Aanleiding

Via de Kamerbrief van 19 september 2023¹ is de Kamer uitgebreid geïnformeerd over de beoogde modernisering en vereenvoudiging van het formeelrechtelijke heffingssysteem onder de noemer 'direct aanpassen' (zie bijlage 4). Om direct aanpassen verder uit te werken bent u vorig jaar akkoord gegaan met een zogenoemde pre-consultatie van een beleidsdocument (zie bijlage 5). De afgelopen maanden hebben in het teken gestaan van het uitwerken van de beleidsrichting direct aanpassen en bijbehorende documenten (zie bijlage 2 en 3). Door middel van bijgevoegde nieuwe Kamerbrief (zie bijlage 1) wordt de Kamer geïnformeerd over de start van de pre-consultatie.

28.03.24

Besispunt 1

Indien u akkoord bent met de inhoud van de Kamerbrief, adviseren wij u de Kamerbrief te ondertekenen zodat deze naar de Kamer wordt gestuurd, samen met de beleidsrichting direct aanpassen en een document inzake keuzes en vragen. Gaat u hiermee akkoord?

ja

Besispunt 2

Zo ja, gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's? Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

ja

Voorts wordt opgemerkt dat de eerdere nota inzake het besluit tot pre-consultatie ook openbaar wordt gemaakt.

Mal

Kernpunten

- Overeenkomstig uw eerdere besluit wordt een pre-consultatie direct aanpassen gestart. Hiertoe is een uitgebreid document opgesteld waarin de beleidsrichting is uitgewerkt. Ook is een document opgesteld waarin nog te maken beleidskeuzes en vragen zijn opgenomen. Met deze documenten wordt getracht zoveel mogelijk inbreng vanuit de fiscale praktijk, belangenbehartigers en andere partijen te verkrijgen.
- Tijdens de pre-consultatie benaderen we partijen actief om te reageren. Hierdoor kunnen partijen als de NOB, de RB, de NVAB, de Raad voor de rechtspraak, de belastingrechter (bijvoorbeeld de Hoge Raad en het

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 31066, nr. 1290.

- Landelijk Overleg Belastingrechtspraak gerechtshoven), de IBTD en andere betrokken partijen reeds in de beleidsontwikkelingsfase meer uitgebreid hun input meegeven. Ook wordt een tweede burgeronderzoek gestart. Verder wordt een stakeholderbijeenkomst beoogd om het debat over 'direct aanpassen' te verdiepen.
- Het streven is om eind dit jaar het concept-wetsvoorstel in consultatie te brengen. Ten tijde van het concept-wetsvoorstel zal ook een uitvoeringstoets worden uitgevoerd. Wijzigingen naar een vereenvoudigd en gemoderniseerd formeelrechtelijk heffingssysteem doen immers een (aanzienlijk) beroep op (beperkte) technische mogelijkheden en capaciteit in de uitvoering. Het voorgaande heeft tot gevolg dat direct aanpassen op dit moment vooralsnog alleen wordt beoogd voor de inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting, de omzetbelasting en de loonbelasting. Dit sluit uiteraard niet uit dat gedurende het onderzoek andere of alle aanslag- en aangiftebelastingen hieraan worden toegevoegd.
  - Onlangs heeft u van het kamerlid Van Dijk een initiatiefnota ontvangen over bescherming van de rechten van belastingbetalers en toeslagontvangers². Met deze initiatiefnota doet het kamerlid onder andere het voorstel om te onderzoeken hoe de rechten van belastingbetalers en toeslagontvangers volledig, begrijpelijk en op een centrale plek in de wet kunnen worden verankerd. In de Kamerbrief wordt deze initiatiefnota genoemd en wordt een koppeling gemaakt met het doel van direct aanpassen.
  - Een belangrijk onderdeel van direct aanpassen is de zoektocht naar een (nieuw) evenwicht tussen de individuele belangen van de belastingplichtige en het algemene belang van belastingheffing. De maatschappelijke oproep voor een meer responsieve omgang met een onherroepelijk geworden belastingheffing, vraagt om stappen waarmee een belastingplichtige ruimere mogelijkheden krijgt om zijn belastingheffing op eenvoudige wijze in zijn voordeel te laten aanpassen.³
  - Ruimere mogelijkheden voor de belastingplichtige betekent onder andere minder zekerheid ten aanzien van de inkomsten voor de schatkist. Om het belang van de schatkist voldoende te bewaken is het wenselijk dat ook de Belastingdienst ruimere mogelijkheden krijgt om de juiste belastingschuld van de belastingplichtige te kunnen vaststellen.
  - Deze stappen zorgen voor meer rechtsgelijkheid tussen belastingplichtigen omdat in beide gevallen de juiste belastingheffing meer voorop komt te staan. Echter, deze stappen betekenen ook dat minder rechtszekerheid kan worden ontleend aan bijvoorbeeld een eerder vastgestelde aanslag inkomstenbelasting.
  - Teneinde deze (rechts)onzekerheid voor de belastingplichtige en de schatkist te mitigeren, bevat direct aanpassen onder andere een verkorting van wettelijke verjaringstermijnen voor de Belastingdienst en de belastingplichtige. Het streven is namelijk dat zoveel mogelijk belastingplichtigen alleen te maken zullen krijgen met de primaire herzieningstermijn van drie jaar. Dit zal in de regel betekenen dat zowel de belastingplichtige als de Belastingdienst een verkorting van de fiscale verjaringstermijn van vijf jaar⁴ naar drie jaar zullen ondervinden.
  - Omdat de rechtsonzekerheid voor een belastingplichtige ten aanzien van een vastgestelde aanslag inkomstenbelasting mogelijk (politiek) te groot

² Kamerstukken II 2023/24, 36502, nr. 2.

³ De maatschappelijke oproep is duidelijk naar voren gekomen naar aanleiding van het Kerstarrest van de Hoge Raad (HR 24 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1963) en het kabinetsbesluit (Kamerbrief van 20 september 2022, nr. 2022-0000229353) tot het niet bieden van rechtsherstel aan de zogenoemde groep niet-bezwaarmakers.

⁴ Navordering kent een primaire termijn van vijf jaar, de naheffingstermijn is vijf jaar en ook bij ambtshalve vermindering geldt een soortgelijke termijn van vijf jaar.

wordt geacht gedurende de herzieningstermijn, wordt nader onderzocht op welke wijze voornoemde rechtsonzekerheid passend kan worden beperkt.

Communicatie

In samenwerking met communicatie wordt de bekendmaking van de pre-consultatie en de stakeholderbijeenkomst vormgegeven.

Politiek/bestuurlijke context

De Kamerbrief maakt een koppeling met de initiatiefnota van kamerlid Van Dijk.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen ✖

Persoonsgegevens

nota

Beleidsvoorbereiding direct aanpassen

Datum

28 november 2023

Notanummer

2023-0000268861

Bijlagen

1. Kamerbrief 19-9-2023
2. Planning wetgeving

Aanleiding

Via de Kamerbrief van 19 september 2023¹ is de Kamer geïnformeerd over de beoogde modernisering en vereenvoudiging van het formeelrechtelijke heffingssysteem onder de noemer 'direct aanpassen' (zie bijlage 1). U heeft recent aangegeven vervolgstappen te willen maken in de beleidsvoorbereiding van dit wetsvoorstel. U heeft gevraagd naar mogelijkheden om begin 2024 deze stappen te zetten en hierin de buitenwereld goed mee te nemen.

Beslispunt

Wij adviseren u om akkoord te gaan met een zogenoemde pre-consultatie van een beleidsdocument waarin 'direct aanpassen' nader is uitgewerkt.

Kernpunten

- Er wordt gestaag doorgewerkt aan 'direct aanpassen'. Het wetsvoorstel is echter nog niet in die fase beland dat een internetconsultatie begin 2024 mogelijk wordt geacht. Het is wel mogelijk om een zogenoemde pre-consultatie starten. Dit betreft een stap vóór de stap van een internetconsultatie van het wetsvoorstel.
- Een pre-consultatie is een relatief nieuw instrument en recent gebruikt bij het Awb-wetsvoorstel². De pre-consultatie kan worden gezien als een uitgebreid onderzoek naar de wenselijkheid van een beleidsrichting. Bij een dergelijke beleidsvoorbereiding staan nog veel potentiële keuzes open. Er is derhalve nog geen sprake van een definitieve richting. Om deze reden kunt u er zelf voor kiezen om een dergelijk onderzoek te laten plaatsvinden en is een besluit van de MR in deze fase niet nodig.
- Bij de beoogde pre-consultatie kan een beleidsdocument worden gedeeld waarin 'direct aanpassen' meer is uitgewerkt dan in de Kamerbrief van 19 september 2023.
- Tijdens de pre-consultatie benaderen we partijen actief om te reageren. Hierdoor kunnen partijen als de NOB, de RB, de NVAB, de Raad voor de rechtspraak, de belastingrechter (bijvoorbeeld de Hoge Raad en het Landelijk Overleg Belastingrechtspraak gerechtshoven), de IBTD, de Nationale ombudsman, het juridisch loket, Sociaal werk Nederland en andere betrokken partijen reeds in de beleidsontwikkelingsfase meer

5/12/23

Althoff

Ma

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 31066, nr. 1290.

² Het wetsvoorstel Wet versterking waarborgfunctie Awb.

uitgebreid hun input meegeven. Ook wordt een tweede burgeronderzoek overwogen.

- Verder zijn wij voornemens om een stakeholderbijeenkomst te organiseren om het debat over 'direct aanpassen' te verdiepen. De exacte vormgeving van deze bijeenkomst wordt nog onderzocht.
- Een pre-consultatie is positief voor de gedachtenvorming. Ook kunnen in eerder stadium eventuele bezwaarlijke punten kenbaar worden. Wel zal het inbouwen van deze extra stap ervoor zorgen dat een internetconsultatie iets opschuift. Gezien het voordeel van een 'completer' wetsvoorstel dat uiteindelijk zal worden geconsulteerd en het feit dat 'direct aanpassen' wegens de ICT-mogelijkheden van de Belastingdienst in ieder geval niet eerder lijkt te kunnen worden uitgevoerd vóór het belastingjaar 2028, weegt een meer gedragen wetsvoorstel hier tegenop.
- In de bijlage (bijlage 2) treft u een nieuwe inschatting van het wetgevingstraject met reguliere termijnen aan met het streven om het wetsvoorstel in te dienen bij de Tweede Kamer in Q1 2026.

Communicatie

Indien akkoord wordt gegaan met de pre-consultatie, kan hier op de social media kanalen van Financiën te zijner tijd aandacht aan besteed worden.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.